

Školství – nejčastější dotazy

1. Mám problém se školou. Může mi pomoci ombudsman?

Ano, může. Obrátte se na ombudsmana v těchto situacích:

- nesouhlasíte s rozhodnutím ředitele nebo ředitelky školy, a nepomohlo ani odvolání ke krajskému úřadu (otázka č. 2),
- nelíbí se Vám, jak Česká školní inspekce vyřídila Vaši stížnost na školu (otázka č. 3),
- neudělali jste maturitu a myslíte, že krajský úřad nebo Ministerstvo školství mládeže a tělovýchovy (dále také „ministerstvo školství“) Váš výsledek přezkoumalo špatně (otázka č. 4),
- ve škole Vás diskriminují (otázka č. 5).

Ombudsman naopak nemůže:

- řešit šikanu mezi žáky, konflikty mezi žákem a učitelem nebo mezi učitelem a rodičem, zasahovat do činnosti školy nebo do rozhodování vedení školy,
- prověřovat postup obce nebo města jako zřizovatele školy (např. při jmenování ředitele školy, slučování škol nebo stanovování školských obvodů),
- posuzovat rozhodnutí děkana či rektora vysoké školy o vyloučení ze studia nebo stanovení poplatku za studium (vyjma diskriminace).

V těchto případech se obraťte na vedení školy, zřizovatele, Českou školní inspekci (dále také „ČŠI“), Ministerstvo vnitra (dohlíží na obce a města) nebo soud (rozhodování vysokých škol). Podnět ČŠI můžete poslat na e-mailovou adresu posta@csicr.cz. Stížnost bude vyřizovat regionální inspektorát ve Vašem krajském městě (přehled je na <http://www.csicr.cz/cz/KONTAKTY/Krajske-inspektoraty>).

2. Nesouhlasím s rozhodnutím ředitele/ředitelky školy. Jak se mohu bránit?

Ředitelka odmítla přijmout Vašeho syna do mateřské školky, protože není očkováný. Ředitel nepřijal Vaši dceru do první třídy, protože upřednostnil děti, které mají ve škole sourozence. Nedostali jste se na střední školu. Vyloučili Vás ze školy.

Ve všech těchto případech požadujte po řediteli nebo ředitelce školy písemné a odůvodněné rozhodnutí. Podívejte se, jestli kritéria, podle kterých se vybírají prvňáčci na Vaši základní škole, jsou přípustná (podrobnosti v doporučení ombudsmana – <http://eso.ochrance.cz/Nalezene/Edit/4926>). Pokud s rozhodnutím nesouhlasíte, odvolejte se. Máte na to 15 dnů. Rodiče musí odvolání podat jménem dítěte, ne za sebe. O odvolání rozhodne krajský úřad do 30 dnů.

Jestliže krajský úřad Vašemu odvolání nevyhověl, můžete se do dvou měsíců obrátit s žalobou na soud (bližší informace v letáku *Soudní ochrana proti rozhodnutí správních orgánů* – <https://www.ochrance.cz/stiznosti-na-urady/chcete-si-stezovat/zivotni-situace-problemy-a-jejich-reseni/soudni-ochrana-proti-rozhodnuti-spravnich-organu/>). Je však dobré se o tom poradit s advokátem (viz leták *Potřebujete právní pomoc* – <https://www.ochrance.cz/stiznosti-na-urady/chcete-si-stezovat/zivotni-situace-problemy-a-jejich-reseni/pravni-pomoc/>).

Pokud ředitel školy nebo krajský úřad nevydají do 30 dnů rozhodnutí, braňte se (vzorovou žádost o uplatnění opatření proti nečinnosti najdete na webu ombudsmana – <https://www.ochrance.cz/?id=51>).

Ombudsman může prověřit postup krajského úřadu. Ke svému podnětu přiložte kopii rozhodnutí ředitele školy, své odvolání a kopii rozhodnutí krajského úřadu.

3. Česká školní inspekce mi nepomohla. Co mohu dělat?

Pokud se závěry inspekce nesouhlasíte nebo na škole k reálné změně nedošlo, stěžujte si na ústředí ČŠI (posta@csicr.cz, Fráni Šrámka 37, 150 21 Praha 5).

Můžete se obrátit i na ombudsmana. K podnětu byste měli přiložit svoji původní stížnost na školu adresovanou České školní inspekci, výsledek šetření této stížnosti, svoji stížnost na postup inspekce adresovanou ústředí a vyřízení této stížnosti.

4. Neudělal/a jsem maturitu. Mohu se proti výsledku nějak bránit?

Ano, můžete. Podejte žádost o přezkum. Didaktický test přezkoumává ministerstvo školství. Ostatní části maturitní zkoušky (písemná práce, ústní zkoušky) přezkoumává krajský úřad. V žádosti o přezkum uveďte konkrétní námitky (např., která otázka je hodnocená špatně a proč) a označte v ní důkazy (např. kontakty na spolužáky, kteří dosvědčí, že byl ve třídě při poslechu z angličtiny hluk). Na podání žádosti máte 20 dnů. Bližší informace a konkrétní termíny najdete na webových stránkách – <http://www.novamaturita.cz/zadosti-o-prezkum-mz-1404037490.html>. Pokud při přezkumu neuspějete, můžete podat žalobu k soudu (využijte letáků u otázky č. 2).

Postup ministerstva školství a krajského úřadu může prověřit ombudsman. Ke svému podnětu přiložte svoji žádost o přezkum a výsledek přezkumu.

5. Myslím, že škola diskriminuje. Co s tím?

Škola nezajistila Vašemu synovi s ADHD asistenta pedagoga, přestože to doporučilo školské poradenské zařízení. Ředitel nepřijal Vaši dceru do první třídy jenom proto, že je Romka. Spolužáci se posmívají Vašemu synovi kvůli tomu, že je gay, a škola nic nedělá. V takových případech může jít o diskriminaci.

Na diskriminaci písemně upozorněte ředitele či ředitelku školy a požádejte je, aby zjednali nápravu. Snažte se s ředitelem či ředitelkou na nápravě spolupracovat. Pokud to nepomůže, obraťte se na Českou školní inspekci. Ředitele písemně upozorněte na diskriminační rozhodnutí (např. o nepřijetí Vaší dcery do školy) a zároveň podejte odvolání ke krajskému úřadu. Pokud diskriminace pokračuje, obraťte se na ombudsmana nebo v krajním případě (nejlépe po poradě s právníkem) a podejte antidiskriminační žalobu k soudu. Další informace jsou v letáku *Rovné zacházení a ochrana před diskriminací* – <https://www.ochrance.cz/stiznosti-na-urady/chcete-si-stezovat/zivotni-situace-problemy-a-jejich-reseni/rovne-zachazeni-a-ochrana-pred-diskriminaci/> a v letáku *Zápisy romských dětí do ZŠ a MŠ (česky* – https://www.ochrance.cz/fileadmin/user_upload/Letaky/2017_letak_romske_rodice_CJ.pdf, *romsky* – https://www.ochrance.cz/fileadmin/user_upload/Letaky/2017_letak_romske_rodice_ROM.pdf).

Podívejte se, zda ombudsman již řešil případ podobný tomu Vašemu v Evidenci stanovisek ochránce <http://eso.ochrance.cz/Vyhledavani/Search>. Vyhledávat můžete podle oblasti práva (216.7 Správa na úseku školství, 226 Diskriminace – vzdělávání) nebo zadáním klíčových slov do kolonky „hledání fulltextem“.

Pokud jste ani po přečtení letáku nedostali odpověď na svoji otázku, napište nám e-mail na podatelna@ochrance.cz nebo zavolejte na telefonní číslo 542 542 888. Můžete nám poslat i dopis na adresu Údolní 39, 602 00 Brno nebo nás na stejné adrese navštivte osobně každý pracovní den od 8:00 do 16:00 hod.